

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรมนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่สั่งสอนใครนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อคั่นอยู่ ปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากอยู่ ๖ ปีๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับมาฉันอาหารของนางสุชาดา นี่ความเห็นผิดของปัญจวัคคีย์ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา แสดงธรรมจักๆ แสดงสัจธรรม สัจธรรมอันยิ่งใหญ่ สัจธรรมอันนี้แก้ไขกิเลสตัดหาคความทะยานอยากในใจของปัญจวัคคีย์ นั่นสิ่งที่แก้ไขกิเลสตัดหาคความทะยานอยาก มีพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ สิ่งทีเวียนวายตายเกิดในวัฏฏะๆ การเวียนวายตายในวัฏฏะ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านย้อนอดีตชาติของท่านไป เป็นตั้งแต่พระเวสสันดรไป สิ่งที่เป็นพระเวสสันดรไป นั่นเป็นความรู้จริงเห็นจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ถ้าเป็นความรู้จริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่สงสัยในตัวของท่านเอง

ท่านมาจากไหน เจ้าชายสิทธัตถะเกิดมาจากไหน เวลาเกิดมา จิตวิญญาณเวียนวายตายเกิดในวัฏฏะเกิดมาอย่างไร การเกิดมาโดยการสร้างสมบุญญานิกรรมมาขนาดนั้น “เราเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” ชาติสุดท้ายเวลาไปเกิดที่ลูุมพินีสัน “เราเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” ทั้งๆ ทียังไม่ตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อันนี้คืออำนาจวาสนาบารมีของเจ้าชายสิทธัตถะไง

เวลาเจ้าชายสิทธัตถะเวลารื้อคั่นในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อคั่นเองๆ รื้อคั่นอัสวักขยญาณ ขำระกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง เวลา รื้อคั่นในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง การสิ้นกิเลสไปโดยสัจธรรม โดยสัจธรรม ไม่ลังเลสงสัย ไม่สงสัยในความเป็นจริง

การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะๆ สอนถึงการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเป็นชาวพุทธ ถ้าชาวพุทธเราเชื่อมั่นในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึกไง ถ้าแก้วสารพัดนึก เราเชื่อในสังขารขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาเราเกิด เราเกิดในวัฏฏะ เราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเกิดมาด้วยความล่งเล สงสัย

เราเกิดด้วยความล่งเลสงสัย ความล่งเลสงสัยนั้นมันปิดหัวใจเราไง มันละล้าละลึ่ง มันจะ เชื่อก็ไม่กล้าเชื่อ ไอ้จะไม่เชื่อหรือมันก็ว่าวณธรรมมันมีของมันอยู่ นี่มันเป็นความล่งเลสงสัย นี่ พูดถึงความวิตกกังวลในหัวใจ

เวลาคนเกิดมานะ เวลาเราเกิดมา เกิดมาโดยอาการครบ ๓๒ นี้บุญพาเกิด เวลาคนเกิดมา เกิดมาด้วยการพิการ พิการทางกายและทางใจ อันนั้นพิการของเขา นั่นก็เป็นเรื่องเวรเรื่องกรรม ถ้าเรื่องเวรเรื่องกรรม แล้วเราก็ปิดทุกอย่างให้เวรให้กรรมไปทั้งหมดเลย เวรกรรมมันมีที่มาที่ไป กรรมเก่า กรรมใหม่ไฉ

กรรมเก่าคือพันธุกรรมของจิต คือเวรกรรมที่ได้ทำมา สิ่งที่เป็นวิทยาศาสตร์ ในเมื่อมันมี เหตุมีปัจจัย มันมีการกระทำไง ถ้ามีการกระทำนั้นมันต้องให้ผลของมันโดยสัจจะความเป็นจริง ไฉ แล้วเราทำอะไรมาละ ทำสิ่งใดมานั้นเป็นกรรมเก่าไฉ แล้วกรรมใหม่ๆ กรรมใหม่ที่เกิดมาใน ชาติปัจจุบันนี้ เกิดมาด้วยอาการ ๓๒ เกิดมาด้วยบุญกุศล เกิดมาแล้วเราเสมอกันโดยความเป็น มนุษย์ไฉ

เวลาคนเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกัน เกิดมาด้วยพิการ เขาพิการทางร่างกายไฉ ทาง ร่างกายของเขา ร่างกายของเขามีการรักษาในปัจจุบัน ปัจจุบันทางการแพทย์เขาก็พยายาม ป้องกัน วันวาเลนไทน์เขาให้สารแรธาตุ เวลากินแล้วเวลาท้องแล้วลูกจะได้ไม่พิการ ลูกจะได้ สมบูรณ์ๆ ทางทางการแพทย์เขาก็พยายามป้องกันของเขา เวลาเราเกิดมาแล้วมีความบกพร่องสิ่งใด เขาก็รักษาของเขา ดูแลขึ้นมาเพื่อความอุดมสมบูรณ์ เพื่อความดีงามไฉ ความดีงามไฉ นี่พูดถึง ทางทางการแพทย์ ทางโลก ทางวิทยาศาสตร์ไฉ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาอบรมบ่มเพาะหัวใจของคนๆ ไฉ เราแก้ไขที่นี้ ถ้าจิตใจมันอ่อนแอ จิตใจอ่อนแอทำอะไรเชื่อเขาไปหมดเลย จิตใจที่แข็งกระด้าง เกินไปมันก็ไม่มีสิ่งใดเป็นประโยชน์ทั้งนั้นนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน

ถึงทางสายกลาง มัชฌิมาปฏิปทา ความสมดุล ความพอดี ความพอดีของใคร ความพอดีของเด็ก น้อย เด็กน้อย เรามั้มเพาะดูแลของเราเพื่อให้เป็นเด็กที่สมบูรณ์ที่ดั่งงาม แต่ถ้ามัน โตขึ้นมา พอโต ขึ้นมา เขาต้องมีหน้าที่รับผิดชอบของเขา

เวลาเราโตขึ้นมาเป็นผู้บริหาร เวลาเราโตขึ้นมาจนแก่จนเฒ่า เขาว่าผู้มีรัตนัญญู ผู้มีราตรี ผู้ผ่านราตรีมา ผู้ผ่านประสบการณ์มาก เป็นที่พึ่งอาศัยนะ เราอยู่ทางภาคอีสานนะ ผู้เฒ่าผู้แก่ เขาเคารพบูชาของเขา เป็นผู้เฒ่าในหมู่บ้าน สิ่งใดมีการขัดแย้งกัน เขาให้ผู้เฒ่าเป็นผู้ตัดสิน ผู้เฒ่าเป็นผู้ตัดสิน เขาเคารพบูชากัน นี่ผู้รัตนัญญูไป

นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตของเรา เราผ่านของเรามา เรารัตนัญญูของเรา เรามีประสบการณ์ของเรา เวลาเรามีครอบครัวของเรา เราก็ต้องการปรารถนาคุณงามความดีทั้งนั้นนะ แล้วถ้ามันมีสิ่งใด กรรมเก่า กรรมใหม่ กรรมเก่า อุบัติเหตุคือกรรม

เขาบอกมันไม่มีกรรมหรือ มันเป็นอุบัติเหตุ มันเป็นการกระทบกระทั่งกัน

แล้วทำไมต้องไปเจอคนนั้นล่ะ มันต้องมีที่มาที่ไปทั้งนั้นนะ คำว่า “มีที่มาที่ไป” อันนี้เรา ู้ไม่ได้ไป แต่อนาคตตั้งสัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เล็งญาณๆ เวลาเล็งญาณ ขึ้นมา จะเอาใครก่อนๆ จะเอาหัวใจของเขา ไม่เอาร่างกายของเขา ไม่เอาสถานะทางเศรษฐกิจ ของเขา ไม่เอาเรื่องของเขา เอาหัวใจของเขา หัวใจที่ส่องแผ้ว หัวใจที่ควรแก่การงานนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการอนุปปพิภกา พุทธถึงเรื่องของท่าน เรื่องของการเสียสละ เรื่องของเนกขัมมะ สุดท้ายแล้วให้ประพฤติปฏิบัตินะ ท่านดูหัวใจของคน ก่อน หัวใจของคนที่มีนพอรับได้ ท่านถึงเทศน์อริยสัจใจ

แต่นี้ของเรา เราเกิดมา เวลาว่าผลของวิภูฏะๆ ก็อ้างอิงว่านรกสวรรค์ขึ้นมา เขาบอกว่า เขียนเสียให้วัวกัว ไอ้ผู้ที่โมฆบุรุษไปหาผลประโยชน์อย่างนั้นมันก็เอาสิ่งนั้นไปอ้างอิง แต่เวลา ครุบาอาจารย์ของเราท่านเป็นจริงๆ ท่านเก็บไว้ในใจทั้งนั้นนะ

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นนะ เวลาท่านรู้ของท่าน เวลาท่านภาวนาของท่าน แล้วมันมี พววจิตวิญญานบอกให้ไปบอกพ่อแม่ของเขาด้วย ให้ญาติของตนด้วยว่าให้ทำบุญกุศลเพื่อ ตัวเองด้วย เพราะตัวเองไม่ได้ทำอะไรมา เพราะภพชาติอย่างนั้นมันไปคาอยู่อย่างนั้นไป

เวลาหลวงปู่มันท่านออกจากการภาวนาของท่าน ท่านก็ไปสอบถามชาวบ้านว่าเคยมี
ตระกูลนี้ไหม เคยมีพวกชื่อเสียงเรียงนามอย่างนี้มีหรือไม่ในหมู่บ้านนั้น

ไอ้โฮ! มันมีมาตั้งแต่ ๑๐๐ ปีที่แล้ว ๒๐๐ ร้อยปีที่แล้วนั่นนะ

เวลาไปแล้วกาลเวลามันแตกต่างกันไป เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงท่านก็มาสืบค้นว่า
เป็นจริงหรือไม่ เพราะอะไร เพราะด้วยความเมตตาไป เพราะด้วยความเมตตาของท่าน เขา
ขอเรื่องมา เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงๆ ท่านเก็บไว้ในใจของท่าน

ผลของวัฏฏะ มันเป็นเวรเป็นกรรมของเขานั่นนั่นนะ เภรกรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า คุณติ เวลาปางห้ามญาติ ปางห้ามญาติ เวลาญาติพี่น้องแย่งน้ำทำนาต่อกัน ท่านไปห้ามครั้งที่
ที่ ๑ “น้ำกับชีวิต อันไหนมีคุณค่ากว่ากัน”

ชีวิตนี้มีคุณค่ากว่าทุกๆ อย่างอยู่แล้ว แต่ชีวิตนี้ก็ต้องการอาหารทั้งนั่นนั่นนะ

ไปห้ามครั้งที่ ๑ ห้ามครั้งที่ ๒ พอครั้งที่ ๓ สุดท้ายแล้วก็รบราฆ่าฟันกันเพื่อการแย่งน้ำทำ
นาค่ะ นี่ไง เวลากรรมมันให้ผลๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็พยายามแล้วนะ กรรม
ใหม่ๆ กรรมปัจจุบันนี้ถ้าเขามีสติปัญญาของเขา เขาพยายามดูแลรักษาของเขา เขาก็ไม่ทำเกิดศึก
สงครามขึ้นมา แต่ถึงเวลาแล้วมันมีความจำเป็น ความจำเป็นในปัจจุบันนี้ไง กรรมใหม่ๆ ใจ
กรรมใหม่คือหน้าตาสมัยปัจจุบันนี้ คือความเป็นของเรา เราลดเราละไม่ได้ หน้าใหญ่ใจโต

หลวงตาถึงได้สอนใจ ชิงดีชิงชั่ว มันก็ชิงดีชิงเด่น ชิงดีชิงชั่วทั้งนั่นนั่นนะ ถ้ามันไม่ชิง ไม่ชิง
ก็มีปัญหานี้ไง

ถ้าคนที่มีปัญญา สิ่งที่เราทำแล้วเราไม่เปิดศึกกับใครทั้งสิ้น มันมีสติปัญญาแก้ไข แก้ไข
ความขัดแย้ง แก้ไขสิ่งต่างๆ มันต้องแก้ไข คนเราเกิดมามีปัญหาทั้งนั่นนั่นนะ ปัญหาเรามีไว้ให้
แก้ไข แต่แก้ไขด้วยมีสติปัญญานะ ถ้าเราขาดสติมาแล้วเราก็คิดความโกรธ เราก็คิดการกระทำที่
รุนแรงไป แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา มันต้องมีการแก้ไข ถ้าการแก้ไข

สิ่งที่เราจะเอาแบบใจเรา มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้เพราะอะไร เพราะสติของ
เขา เขามีสติ สติของคนมันมีทั้งนั่นนั่นนะ แล้วสติของคนมี คนที่จิตใจต่ำต้อย จิตใจของเขา
โดนกิเลสครอบงำ เขาจะเอาโรคเอาเปรียบ เขาจะคิดว่าเป็นของเขาทั้งนั่นนั่นนะ แล้วเรา ถ้าเป็นสติของ

เรา เราก็กว๊วใจของเรา มันต้องมีการกระทำก่อนไง ธรรมของผู้บริหาร เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

เวลาถึงเวลาเมตตา กรุณา มุทิตา เรามีพร้อมทั้งนั้นนะ เราทำของเราด้วยสติด้วยปัญญา ถึงที่สุดแล้วอุเบกขา ถ้าไม่อุเบกขามันเป็นไปไม่ได้ มันจบไม่ได้ ถ้ามันจบไม่ได้ ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราใช้ได้ของเราเป็นประโยชน์กับเรา

นี่พูดถึงว่า ในวัฏสงสารที่การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะที่มันจะต้องไปประสบพบเห็นในชีวิตความเป็นจริง ถ้าชีวิตความเป็นจริง สิ่งนี้เป็นการพิสูจน์แล้ว พิสูจน์หัวใจของคน ถ้าหัวใจของคนขึ้นมา คุณที่เสียสละๆ คุณที่พระโพธิสัตว์ๆ ท่านเสียสละทั้งชีวิตของท่าน ท่านเสียสละทั้งหมด ทำไมท่านถึงเสียสละของท่านได้ละ ท่านเสียสละของท่านก็เพราะการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันเป็นความทุกข์ความยากอย่างนั้น ชาติปี ทุกขา การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง การเกิด ชาติปี ทุกขา การเกิดภพชาติขึ้นมา เพราะมีเราขึ้นมาต้องรับผิดชอบทั้งนั้นนะ

สิ่งใดก็แล้วแต่ที่เราแสวงหามา แสวงหามาก็แสวงหามาเพื่อดำรงชีพ แล้วดำรงชีพ ผลของวัฏฏะคือการเกิดมาในภพชาตินี้ แล้วมันจบไหมละ มันไม่จบ ถ้ามันไม่จบ เราจะทำอย่างไรเพิ่มพูนอำนาจวาสนาบารมีของเรา ถ้าเพิ่มพูนอำนาจวาสนาบารมีของเรา เราเสียสละของเราเพื่อประโยชน์กับหัวใจดวงนี้ หัวใจดวงนี้ไง เพราะอย่างไรมันถึงที่สุด สัจจะความจริง ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด สัจจะความจริงคือต้องตายทั้งนั้นนะ แล้วตายไปแล้ว เวลาเรามีชีวิตอยู่เราก็เห็นได้ๆ คนที่เขาอุดมสมบูรณ์ของเขา คนที่ขาดแคลนของเขา แล้วเราละ เราก็อุดมสมบูรณ์ เราก็ขาดแคลนบ้าง อุดมสมบูรณ์บ้าง ครึ่งๆ กลางๆ ความครึ่งๆ กลางๆ เราทำอย่างไร นี่เป็นผลของวิัตถุนะ

แล้วถ้าผลของหัวใจๆ ใจที่เข้มแข็งขึ้นมา มันมีสิ่งใดที่กระทบกระเทือนขึ้นมามันก็มีหลักเกณฑ์ของมัน นี่พูดถึงเวลาที่มีสิ่งใดกระทบกระเทือนในหัวใจ นี้อริยสัจ อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้ว อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้วทั้งนั้นนะ บอกไว้แล้วมีสติปัญญาหรือไม่

ถ้าบอกไว้แล้วมีสติปัญญา สัจธรรม ธรรมโอสถชโลมหัวใจแล้ว เฮ้อ! ชโลมหัวใจนี้มันผ่องแผ้ว มันปล่อยวางได้ไง แต่ถ้ามันไม่มีธรรมะชโลมหัวใจเลย โอ้ย! มันมีแต่ไฟนะ ไฟลุกขึ้นแล้วก็ไฟไหม้เข้าไป แล้วก็เอาไฟเผาเข้าไป มันก็มีแต่ไฟกับไฟ แล้วอะไรมันจะบรรเทาได้ละ

แต่ถ้ามีสติปัญญา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า น้ำดับไฟๆ มันก็เบาบางลงๆ นี้พูดถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสังฆธรรม ธรรมะเป็นธรรมชาติสิ่งที่มีอยู่ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้เพื่อหรือสัตว์ขนสัตว์ใจแล้วถ้าเรากระทำของเราเป็นปัจจัยตัดตั้ง เป็นสันติปฏิญญาโก

ถ้าเป็นสันติปฏิญญาโก การกระทำของเรา เวลามันทุกข์ มันทุกข์มาจากไหน เวลามันเกิด มันเกิดมาจากไหน ใครทำให้มันเกิดล่ะ ในพันธุกรรมๆ เราก็เกิดจากพ่อจากแม่ทั้งนั้นนะ เวลาเกิดจากพ่อจากแม่ พ่อแม่ก็ต้องการมีชาติมีตระกูล ต้องการมีทายาททั้งนั้นนะ เพื่อความมั่นคงของชาติตระกูล นี่มันเป็นเรื่องของวิญญูะ เรื่องของโลก กรรมของเราๆ ที่ยังจิตปฏิสนธิจิตที่ยังเวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะมันมีของมันอยู่ ก็ต้องมาเกิดๆ แล้วมันจบที่ไหน มันจบที่ไหนล่ะ

ถ้ามันจะจบ ถ้าเรามีสติปัญญา ในทางร่างกาย หมอก็ต้องรักษาให้การสาธารณสุขเป็นผู้ดูแล หัวใจของเราๆ ธรรมะสังฆะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาวัดมาวาฟังธรรมๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อให้ได้สติปัญญาขึ้นมาใจ แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมาแล้ว เราจะกล่อมเกลตาของเรา เราจะขัดเกลตาหัวใจของเรา

ดูพระราตี ชูคงควัตรๆ มันเป็นประเพณีของพระอริยเจ้า มันไปขัดเกลตากิเลสๆ มันไม่ได้แก้กิเลส ยังไม่ได้แก้กิเลสเลย มันไปขัดเกลตา เห็นไหม แค่อือชูคงควัตร ผ้า ๓ ผืน ฉันทมือเดียว อาสนะเดียวต่างๆ เพื่อไม่ให้มันมากเกินไป จืดเส้นมันไว้ไม่ให้กิเลสมันกระโดดโลดเต้น ไม่ให้มันคึกคะนองจนเกินไป นี่เป็นเครื่องขัดเกลตากิเลส มันไม่อิสรภาพหรอก เสร็จแล้วเวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาต้องมีสติ เวลาฝึกหัดขึ้นมา หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโซ ทำความสงบของใจเข้ามา นี่ปฏิสนธิจิตๆ ที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะมันอยู่ที่ไหนๆ เราจะค้นคว้า สิ่งที่เราทำมาๆ ผลของวิญญูะ ผลของเวรของกรรมทั้งนั้นนะ แต่การกระทำๆ เวลาการกระทำต้องทำเป็นจริงในใจเราขึ้นมาใจ ถ้าใจเราขึ้นมา หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโซ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกบริษัท ๔ นะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่างบูชาเราด้วยอามิสเลย”

แต่ในเมื่อเรายังปัญญาค่อยอยู่ เราจะหวังพึ่งบุญกุศลของเรา เราก็ทำบุญทำทานของเรา แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารธนามาก การปฏิบัติบูชา หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโซ การปฏิบัติบูชา ถ้าใครทำความสงบของใจเข้ามา ใจมันสงบเข้ามาไปสู่ปฏิสนธิจิตใจ

ไปสู่สัมมาสมาธิใจ ไปสู่ผู้รู้ที่แท้จริงใจ ผู้รู้ที่แท้จริงคือพุทธะใจ เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปทักไปทายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลางหัวใจเราเลย ถ้าจิตสงบระงับเข้ามา นั่น! การกระทำ คุณิ ที่เราเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเคารพอย่างนี้

แล้วถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ธรรมและวินัย วัฒนธรรมมันขัดเกลากิเลสเรา มันกล่อมเกลา แต่เราปฏิบัติจริงๆ ขึ้นมา อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่งอยู่โคนต้นโพธิ์อยู่พระองค์เดียว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา ครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็อยู่ในป่าในเขาของท่าน ท่านก็นั่งอยู่โคนไม้ขึ้นมา ท่านก็บรรลุนิพพานของท่านขึ้นมา ของเรา ถ้าเราเป็นความจริงขึ้นมา เราจะแก้ไขของเรา

สิ่งที่เราเกิดมาๆ พ่อแม่บำรุงรักษามาณะ พ่อแม่ให้ข้าวให้น้ำมาณะ พ่อแม่ให้มีการศึกษามาณะ แต่หัวใจของเรา รั่วโพธิ์รั่วเม็ทของเรา เรามีพุทธะในหัวใจ ใครเป็นผู้บำรุงรักษา ถ้าบำรุงรักษาขึ้นมา มีสติมีปัญหาขึ้นมา หายใจเข้านึ๊กพุท หายใจออกนึ๊กโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามันสงบเข้าไป มันมีความสงบระงับ อู้อู! มันมหัศจรรย์ๆ ถ้าเป็นความจริงนะ ถ้าไม่เป็นความจริง มันไม่มีสิ่งใดยืนยันกับใจ “ว่างๆ ว่างๆ” ก็คำว่า “ว่าง” ไว้ก่อน อะไรก็ว่างๆ ขึ้นมา ปลอดภัยไปหมด ดีไปหมดละ มันเป็นหัวตอก็ได้ สมาธิหัวตอนะ หัวตอคือมันไม่รู้เหนือรู้ได้แล้วให้เขาชักจูงใจ

ถ้ามีสัมมาสมาธิขึ้นมา มีสติขึ้นมา ใครจะมาชักจูง ชีวิตเราต้องให้ใครชักจูง ชักจูงไปส่งออกหมด ชักจูงไปที่อื่น ทำไมเราไม่เข้าสู่อริยทรัพย์ สู้สัจจะความจริงของเรา ทำไมต้องให้คนชักจูง ทำไมไม่เกิดเป็นมรรคเป็นผลของเรา ทำไมไม่แก้กิเลสของเรา ทำไมไม่แก้ที่หัวใจของเรา ถ้ามันแก้ที่หัวใจของเรา เวลาสัมมาสมาธิขึ้นมามันนุ่มไปเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง มันมหัศจรรย์ๆ มันเกิดมรรค เกิดมรรค หมายถึงว่า เกิดปัญญา เกิดศีล เกิดสมาธิ เกิดปัญญาขึ้นมาในหัวใจ

นี่ใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่งอยู่โคนต้นโพธิ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ครูบาอาจารย์ของเราท่านค้นคว้าของท่าน ท่านปฏิบัติของท่าน ท่านเข้าป่าเข้าเขาไปเพราะต้องการเวลา ต้องการสถานที่ ต้องการสภาวะแวดล้อมที่ดีเพื่อค้นคว้าหาสัจจะความจริง ของเรา เราทำของเรา เราพยายามปฏิบัติของเรา ของเราทำของเราขึ้นมา

เราเกิดมาด้วยความครบบริบูรณ์ มือวัยาะ ๓๒ ครบบริบูรณ์ นี่เป็นบุญกุศล แล้วหัวใจๆ ที่มันไม่เข้มแข็ง มันไม่มีสติปัญญารักษา เราฝึกหัดๆ เวลาฝึกหัดขึ้นไป เราเข้าไปเผชิญเอง เราไปรักษาเอง เราไปดูแลเอง เราเป็นคนทำเอง

เวลาความสุข เราก็อยากปรารถนาความสุข แล้วเวลาความจริงขึ้นมา เวลาความสุข ความสุขแท้ ความสุขเกิดวิมุตติสุข สุขที่ไม่มีกิเลส สุขที่ไม่มีอะไรมาเจือจาง สุขที่ไม่มีอะไรสิ่งใดมาขัดมาแย้งได้ สุขที่ไม่มีใครมาตีมัน ที่ไม่มีใครมาพลิกแพลงได้แน่นอนเลย แล้วมันวิมุตติสุข เหนือโลกเหนือสงสาร แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ มันอยู่ในใจของเราะ พระพุทธศาสนามีอยู่อย่างนี้จริงๆ

จะนั้นบอกว่า ผลของเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ผลของนรกสวรรค์ขึ้นมาก็เขียนเสียให้วักลัว แต่เวลาเป็นจริงขึ้นมามันจะรู้ของมัน ถ้าไม่รู้ของมัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ได้อย่างไร บุญเพนิวาสนาบุญคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งแต่พระเวสสันดรไปรู้ได้อย่างไร มันต้องมีที่มาที่ไปสิ ทำไมคนมันคิดแตกต่างกันล่ะ ทำไมคนคิดไม่เหมือนกันล่ะ ทำไมคนมีจุดยืนแตกต่างกันล่ะ เป็นพี่เป็นน้องกันมันก็คิดเหมือนกันทั้งนั้นนะ มันมาจากไหนล่ะ แล้วเวลาคนกระทำๆ ที่มันเป็นจริงขึ้นมามันมาจากไหนล่ะ มันมาจากไหน มันมาจากไหน

ผู้พระไตรปิฎกนั้นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้เรารื้อค้นเป็นแนวทาง เวลาปฏิบัติขึ้นมามันถึงกลางหัวใจนะ กลางหัวใจนี้ มันสว่างโพล่งกลางหัวใจนี้ สิ่งใดที่มันสงสัย สิ่งใดที่มันขัดแย้งอยู่ที่นี่ สิ่งใดที่มันหมักหมมอยู่ที่นี่ มันสำรอกมันคายหมด แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ

เราบอกเราไม่มีวาสนา เราเป็นคนวาสนาน้อย

ถ้าวาสนาน้อย เราไม่มาวัดมาวาหรือ คนที่มาวัดมาวาชวนขวยอยู่แล้ว แล้วคนที่ฝึกหัดๆ ขึ้นมา เราลงทุนลงแรงเพื่อบุญกุศล แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมาเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติวิถีโก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนทนะ “ให้เขาปฏิบัติบูชาเราเถิด”

การปฏิบัติบูชานั้นจะไปสัมผัสธรรม การปฏิบัติบูชานั้นจะได้สัมผัสความจริง แล้วได้สัมผัสความจริง คนที่มีความจริงแล้วเขาจะไปเชื่อคนโกหกมดเท็จไหม คนที่มีความจริงแล้วเขาจะเชื่อข่าวลือไหม คนที่มีความจริงในใจเขาจะเชื่ออะไรล่ะ เขาก็เชื่อความจริงในใจของเขาไป

เราถึงพยายามขวนขวาย พยายามตรวจสอบให้มันเกิดขึ้นมาในใจของเราเพื่อเป็นพยานกับเราเอง เป็นพยานกับตนเองนะ ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงยกให้"ใจ" ยกให้เป็นสันติภูมิจึงโก ความรู้จริงเห็นจริง ความรู้ในใจอันนั้นจะเป็นสมบัติจริง

แล้วธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงว่าไม่ต้องมีใครไปดูแล ไม่ต้องให้ใครปกป้อง มันเป็นความจริงของมัน แต่เป็นที่ว่าเราเป็นคนอภัพวาสนา เรายังไม่มีคุณสมบัติอย่างนั้น ถ้ามันเป็นคุณสมบัติอย่างนั้นขึ้นมาในใจของเรา นั่นละมันกังวลอยู่กลางหัวใจดวงนั้น เอวัง